

Влада Србије најављује мере за борбу против инфлације

**Влада Србије најављује
мере за борбу против
инфлације**

rs.politsturm.com

2025-06-10

4 мин. читања

Министарка унутрашње и спољне трговине Јагода Лазаревић осврнула се на скорашње бојкоте трговинских ланаца због високих цена сажалевајући се на сиромашне грађане којима већина зараде одлази на најосновније потрепштине.

Детаљи. Министарка је истакла да је највећи узрок раста цена недовољна конкуренција као и да држава намерава да предузме мере за решавање овог проблема „у наредном периоду, али свакако у овој години“. Потакнута питањем новинара, навела је да ће предмет анализе бити и утицај повећања плата и пензија на увећање цена.

Треба да знате. Повећањем цена током периода инфлације капиталисти су успели да растуће трошкове пребаце на раднике који су приморани да издвајају више новца за задовољавање најосновнијих потреба. Штавише, радници не само да немају учешће у растућим зарадама због тих повећања цена већ и много већи проценат свог дохотка троше на намирнице, превоз и остале потрепштине које су највише погођене инфлацијом што додатно ослабљује њихов друштвени положај. Овај ефекат је још драстичнији у Србији, где радници троше већи део свог дохотка на основне робе у поређењу са радницима у развијенијим европским државама - 40% дохотка иде само на храну (нпр. у Словенији око 18%, у Немачкој 11%).

► Упркос најавама министарке да ће се позабавити другим наведеним покретачем високе инфлације, односно питањем превелике концентрације посебно на тржишту малопродајних ланаца, не треба у том погледу очекивати велике промене, а нарочито не коренита и трајна решења.

► Постоје дубоки разлози зашто данас у готово свим секторима у свим капиталистичким земљама доминира једноцифрен број компанија које имају моћ да самостално или координисано решавају главна економска питања у свом, а насупрот интересима велике већине популације. Неколицина капиталиста на конкурентном тржишту која прва успе да успостави ефикаснији начин функционисања од других, биће у прилици да понуди ниже цене и тиме истисне друге капиталисте са тржишта. Овакав развој привреде потпомажу и периодичне капиталистичке кризе од којих најпре страдају најслабија предузећа и на чији рачун се „најјачи“ додатно шире. Читава историја капитализма потврђује истинитост ове тенденције и наивно је очекивати да ће Влада Србије успети да је неким мерама поништи. Напротив, чак и да замислимо да се монополистичка предузећа разбију на већи број ситних фирми, инхерентни закони развоја капитализма ће поново кроз конкурентску борбу довести до монополизације.

► На темељу овакве економске поставке обликује се политика и друштвено уређење. Мали број појединаца који је у поседу капитала, располаже огромном већином средстава у односу на масу радника која пак чини огромну већину друштва. Таква расподела друштвеног производа са собом повлачи и огромну моћ капиталиста који су у стању да својим одлукама утичу на безмало све политичке процесе.

►Ако је тачно да је држава искључиво средство капиталиста за остваривање доминације над радничком класом и даље богаћење, зашто се институције уопште баве питањем повећања цена и тобож брину за проблеме сиромашних грађана?

►Разлози су опет економске и политичке природе. Са једне стране, морамо узети у обзир чињеницу да само радници својим радом стварају економску вредност из које се извлачи профит. Уколико због нарастајућих цена радници буду доведени до тога да не могу да се прехране и задовоље остале неопходне потребе, неће бити у стању да дођу сутра на посао да раде а самим тим ни капиталистичка класа неће моћи да остварује зараду. Главни разлог повећања плата и пензија је заправо одржање радника у функцији привређивања и оно је уследило након повећања цена. Иако одређени капиталисти и трговци у прехранбеној индустрији имају корист кроз "уграђивање" приликом повећања цена намирница - остали капиталисти теже да такве потезе доведу на минимум како не би морали својим радницима да исплаћују веће плате због тих већих цена хране. Своје интересе ови капиталисти бране користећи државу и њене институције.

►Радничка класа сходно својој тренутној снази и политичкој организованости такође учествује у тој борби покушавајући да изнуди понеки уступак у своју корист.

У западној Европи чести су примери радничких штрајкова и синдикалне борбе који могу подстакнути владајућу класу да због страха од шире побуне и генералне нестабилности система додатно подигне зараде или уведе неки вид ограничења цена или сличних државних интервенција. Нажалост, резултати ове борбе по правилу су краткотрајни, закаснили и недовољни. У Србији организована политичка борба радника је на још значајно нижем нивоу што се читава кроз лежерност у изјави министарке као и у лежерности приступу решавању проблема имајући у виду да и поред значајног пада стандарда у претходном периоду, стопа инфлације је и у 2025. години на нивоу 4-5%, што је међу највећим у Европи.

Закључак. Упркос покушајима да се за проблеме радника које највише погађа раст цена окриве сами радници и њихове „високе“ плате, чињенице показују да је мањак у џепу радника завршио на другој страни као додатни профит капиталиста. Накнадно повећање плата није пропорционално расту цена и своди се на пуко омогућавање радницима да преживе. Велика већина грађана је данас у горој ситуацији него пре почетка инфлације, са већим зарадама на папиру али са којим могу купити мање потребних добара на тржишту.

С обзиром на то да су инфлаторни шокови и њихове последице довеле и до потешкоћа код одређене групе капиталиста, није немогуће да у наредном периоду сведочимо „буђењу“ институција и увођењу одређених мера које би ишле на руку и радничкој класи. Важно је истаћи да на евентуално увођење олакшавајућих мера радници немају никакав директан утицај и оне се првенствено доносе као решење за конфликте унутар владајуће класе, у складу са тренутном расподелом моћи међу њима. Сваки бољитак који радници буду добили моћи ће исто тако у будућности да им се одузме а понајмање ће испарити штету која им је нанета у претходном периоду.

►Док год постоји систем који се заснива на експлоатацији и док год не постоји опасност да ће тај систем бити оборен, потлачена класа ће у очима капитала бити само извор додате вредности и пион у међусобној борби припадника владајуће класе, а не оно што заправо и кључно јесте - једина група људи која организованим деловањем може довести до стварања новог света.

Оригинални чланак